

INAZIO M.ª ETXAIDE JAUNAREN MENDEURRENA

Donostia, 1984, Azaroak 30

Fr. Luis Villasante

Euskaltzainburuaren hitzak

Jaun-Andreak:

Bihar, juxtu, beteko dira ehun urte Inazio M.ª Etxaide jauna hemen Donostian jaio zela. Jaun honekin zorretan da gure Elkartea. Horregatik, eta zor hori aitortuz, aipamen hau egin nahi izan dugu haren oroitzapenetan.

Nik esango nuke kristautasuna, telefonoa eta euskara, hiru hauek izan zirela Etxaide zaharraren kezka nagusiak. Hala dirudi, behintzat, haren idazlanen kopurua ikusiz gero.

Azkue hil zenean, euskaltzainburua izendatua izan zen eta kargu horretan hil arte iraun zuen (11 urtez).

Urte txarrak ziren. Gauza asko egiteko ez zuen aukera handiegirik izan. Hala ere, haren garaian hasi zen Euskaltzaindia Biltzar ageriak antolatzen eta berrietan euskararen aldeko edo euskarari buruzko gaiak azaltzen eta aztertzen. Guztiok dugu gogoan X. Biltzarra, Euskaltzaindiak Iruñean eginberri duena. Orain bada, hamar Biltzar horietarik lau —lehenbiziko lauak—, Inazio M.ª Etxaide jauna euskaltzainburu zela egin ziren. Lehenbizikoa 1956. urtean Arantzazun. Handik bi urtera bigarrena Bilbon. Hurrengo urtean hirugarrena Eibarren. Eta laugarrena 1961ean hemen Donostian.

Euskera, Euskaltzaindiaren aldizkaria ere, anitz urtez mututurik egon ondoren, haren garaian berpiztu zen.

Gizon zuzena, zintzoa, apala, eramapen eta fede handikoa: halakoa eza-gutu genuen guk Etxaide jauna.

Zuretik ezpala, dio Oihenartek. Aitaren euskal zaletasuna seme-alabetara isuri da. Hemen ditugu gaur Jon Etxaide eta Ana Mari Etxaide, biak euskaltzain urgazle eta lan bikainen egile.

Jon Etxaideren euskal lanen zerrenda oso luzea da, guztiok dakiten bezala. Ipuin, olerki, elaberri, historia lanak: denetarik egin du. Anitz urtez,

eta euskal literatura ia basamortu idor zenean, han ageri ziren Jon Etxaide-
ren idazlanak oihu eta deiadar izan nahirik.

Ana Mari Etxaidek, berriz, urte luzetako nekea beregain hartuz, Atlas moduko inkesta famatu hura, hots, *Erizkizundi Irukoitza*, behar bezala oharreztatua eta Mapez hornitua, bi tomotan prestatu eta argitaraberi du, euskal Dialektologiaz arduratzen direnei tresna guztiz baliotsua eskainiz.

Bioi eskerrak eta zorionak eman nahi dizkiet.

Eta nor biok baino egokiagorik Inazio M.ª Etxaideren oroitzapen honetan mintzatzeko? Biek kontatuko digute laburzki nor zen Inazio M.ª Etxaide jauna eta zer egin zuen.